

محمد تقی کرمی

حکایت روشنگری جهان عرب، تلخ امانتی و نیازی است. نیما یانگر روح مدنیت موش ام از ملکه عرب هاست. روشنگر عرب در طلب پیوستن به جهان کشوری است. تکلیف اهل دام به سوی گشته طلاقی موهم خیره است. مفاکی هولناک فراری او دهن می گشاید از بکسون زده گذشته خویش است. گذشتی که دیگر در حکم سراسر که مراجعت ششتن افسون زده اش را به کام مرگ می فرستد. الماز مسوی دیگر چون به آینده می نگرد پرمش های مخفی در برابر او و خی منایند و اوتلان از لقتن باشی منسی برای آن ۱۶

از پس آین وحشته نفرت و خشونت آمیخته پارس مراسر و جوش را در بوسی گردید. می کوشید بالین خشوت و نفرت فصلها را کوتاه کرد و گرفت را که به سر ایستاد تملی باز نشده به زور چند و دنیل بلو و پایله کند.

بی جهت نیست که او همان آغاز آشنازی و پای خورد جهان عرب با جهان و تمدن غربه خشونت پخشی از سرشت در زندگی جذر ایش می شود و برخلاف مبارزی از مرخلان قدریش.. که ابدیتگری های چیز و القول ناسیونالیسم در جهان عرب می دارد از همان آغاز همزدگی و اصلاح طلبی می شود.

پرسش از علی در مقدمگی و با واپس گردی جهان عرب در پرادر پیشرفت تمدن غربه پرسشی اولیه بود و بیش از آن که مطلع به معرفت و کشف حقیقت بالش مطوف به قدرت ایش این تسلیبری که تکه شده اما واقع نهایی از دلستان نوادرشی در میان

عرب هاست. آن هر بی جهت نیست که در گستره توادیشی جهان عرب آن را از طریق قدیمه فلسفی نمی چون در تحلیل تاریخی دل پسته ای کوشید میراث گرانبهششان را به تین نقد تاریخی پسپارندی می جهت نیست که در گستره توادیشی جهان عربه

لذیشه و آموزهای فیلسوفی چون لاپهینیس، گفتگوی مکمل و هوسیل در قیام با مکاتب شرق شناسانه و پاتریخی حضور و نقش کتری طارد.

آخر اسلام پرای مالبرایان یکی از اکان سه گله هویت ایرانی کوئی مارانشکل می دهد و پرای عرب‌الاسلام به طور پیکجا دین و هویت ایشان مزی میان عرب و دلنشان نمی بیند. از این روند میراث اسلامی - عربی، حکم نقد هویت آن هارا از دارد از این رواز همان آغاز پرسش از ماهیت، مشروعيت و اقتدار میراث که عموما در سازگاری با مفاهیم و دستاوردهای تمدن غربی

نار حجت

خلاصه می شود - دلیل شغلی عده متفکران جهان عرب بوده است. قبوره توشتند و پوشش های چند دهه اخیر که غالبا یافته های و تجدیده منشر شده اند، گواه آین معاشر است. متفکران جهان عرب هر دیگر به قراخر تخصص و معرفت خود به بروسی میراث (ست) پرداختند. پر خی از منظر جلمه مشناختی، عده ای با گراپیش مارکسیست، پاره ای از درجه نقد ای و زبانشناختی، بعضی نیز با از این فراز نهاده نظام فکری گستردگی تملک دیدند و از بعد مختلف به مطالعه و تقدیم یک پرداختند. میراثی که به تصریح آن بیش از هر چیز مرشتی عربی طارد حسن حسنه، محمد علی جباری، عبدالله عروی، محمدوارکون و طه عبدالرحمن لاین جمله است.

در مقابل کسان دیگری مستند که در طبع پی افکنند نظم ای ای عرض و طوبی فکری گرفتار نمی شوند و نهایه حل پاره ای از مفصلات اسلامی فرهنگ و فکر عربی اسلامی میان حمت بستند و پژوهش های در خشانی را لایه لایه دانند. گمان عبدالجید شرقی، متفکر نوادگی توشی از مدتی اینهاست وی علاوه بر تکارش کتابهای چند جمله اسلام و مدرنیته (۱۰) هوسایی اندیشه دینی (۲) و هسلام میان رسالت و تاریخ (۳) به ترتیب شاگردی های داشت که مهمنمین ویزگی شان این است که مردانه است خود تیشد ساخت کوش و جمیونه. جملکی فاعل التحصیل داشکنده ادبیات تونس و عرصه مشترک کاری فکری شان، هندیته اسلامی است. آن در این حوزه ناکنون تواستند پژوهش های عده ای راهی جامعه علمی ارائه دهند.

منصف عبدالجليل (۴) و حبیب سعفی (۵) آمال قولی (۶) محمد حداد (۷) و محمد حمزه (۸) از این حلقاتند.

پاتوجه به آشنایی که نویسنده با نوشتند و فعالیت های علمی این حلقدارهای پیشین طارد که فراتر فرهنگ در عرصه نقد تقدیم دینی به حلقه ای موثر و پرتوذار جهان عرب بدل خواهد گشت.

از پژوهشگری های مشترک این گروه آشنایی، عمق شناخت با متون اولیه اسلامی خاصه متون فقهی کلامی، قرآن و حدیث است. چنان که پژوهش هایی که آنین منتشر کرده اند غالباً به این حوزه معا اختصاص دارد.

حملادی ذوبیار این حلقة است و نیز فاعل التحصیل داشتند که ادبیات تونس است رساله دکتری وی با عنوان «امتداد انتشار مفهوم اسلام» (۹) تبیوی به متزه مبنی از منابع اصول فقه تا این قرن پنجم (۱۰)

و پر نظر عبدالجید شرقی به عنوان استاد راهنمادر سال ۱۹۹۲ دفعه و سرهنجام در سال ۲۰۰۵ در

قالب کتابی با عنوان «مفت نبوي میان اصول اتفاقه و تاریخ» (۱۱) به در این مقطع مادر این مقاله است.

وی پیش از اله من کتابی دیگر با عنوان «مفهوم اجتماعی، قیلی و عرف نزد عالمان اصول فقه تا پایان قرن ششم هجری» (۱۲) به رشته تحریر در آورده بود.

حملادی بذوبی در این کتاب به بروسی مفهوم صفت تبیوی می برد که در عرصه قلوبگزاری پس از قرآن دومن منبع محض می شود.

فرض اصلی وی در این پژوهش مفصل اثبات تاریخمند است. تبیوی است مرادی این است که سنت نیز همانند مقامهای دیگر، سیفهای بشری طارد محصلوی فرهنگی و زبانهای زبانی اسلامی و تابع الکوهای معرفتی است. از این رو این مفهوم نیز فرآیند تکاملی خود را پیشنهاد و اثبات به مثابه اسلام و متناسب باشد.

السنی بین الاصول والتاريخ حمادی ذوبیب

المركز الثقافي العربي
دارالبيضاء ۲۰۰۵

در آمده است. حمادی ذوبی در این کتاب می کوشد تا از فرآیند هشتم «این متفکر روابطی مستند را از شافعی و عصر پدید آمدن مکاتب فقهی، و آن سنت مطلق فرهنگ و آنها و علوم و مسن اجتماعی اعراب مسلمان حامل معلقی مستندی بود. یا امدهن شافعی در قرون دوم و اخسی نیاز به منابع تازه و تکمیل گشته مطرح شد. چراکه عنوان میانی که تا زمان برایه عرف سیاسی قبیله ای اجتماعی، فرمان میدانه منابع تازه و تکمیل گشته مطرح از دست می داد و تیار مدنیت تازه و مسروعيت باشند. به خود بود که بر اساس آن بتوان رفتار و تکامل خود را نهاد منظری عرفی باقیماندی (عملی که حاکمان اموی تا آن زمان نهاد

می دانند)، بلکه به لحاظ دینی توجیه گردید.

(متوفی ۲۰۰۲) در «الرسالة» صور پندتی شده اما تا هایی شدن و بسط آن همچنان راهی طولانی را در پیش رو داشته تاریخ شریعت از قرآن جدی میان عالمان اصول (ست کم تا پایان قرن ۵ هجری) بر سر «دلالت» و «حدود و عاصمه مشروعيت سنت» حکایت می کند که منعی فرق راهی اینها میدانست.

بطی این دوره که تقریباً سه قرن به طول انجامید تغیر های حقوقی را دیگر این حزم اندلسی از تقدیم منابع حقوقی و نیز میزان مشروعيت آن ها در قلوب گذاری از مک مسوون نظر به پردازی های عزالی فقهی بلند پایه و رسمی حکومت سلجوکیان از سوی دیگر ملاوه بر آن اتفاقی را این لهل حديث که با تضییع و طرد لهل دای و متكلعن عقلی مشرب همراه بود. زمینه نهایی شدن هست نبیوی رایه عنوان دوین منبع رسمی - شرعی در قلوب گذاری میر ماخته.

حمدادی ذوبی می افزاید قطعی شدن سنت نبیوی، رسوخ و پیکدمت شدن مفهوم اقصی («اصول») و ادرست و میراث اسلامی درین داشت خاصه بعد از نهایی شدن متن قرآن و مسلم اثکاشه شدن توده عظیمی از احوال و اعمال - که پس زودی به نام حدیث شناخته شدند و نیز مقولهای پلاتن اصول و قواعد جرج و تعلیل (که راویان حدیث را در جایگذاری و متناسب بازدیر شان می نشانند).

این امر سبب شد تا انص از سیاق تاریخی خود چنان به مفهوم «صلب» و «چاریان» بدل شود. بر اساس آنچه گفته شد و نیز تأثیر این حرفنامه گرفتند بعد تاریخی متون در چه اول و درجه دوم (اصوص اصلی و شرح جانی آن) میراث اسلامی یکسره از عرصه تاریخ و اکلی شری فراتر و نهاد، معنای ارمائی پیدا کرد و از زمان پس از قلنبد فرشاد و تکامل فرهنگ و تمدن اسلامی را بازسازی کرد. چهت نیست که شریعت اسلامی از قرن پنجم، بدین ریاست شد و تقدیم «جاگیرین» طاره شد. جستن از دایره تنگ تقدیم به نظر نویسنده کتابه تنها از طریق تقدیم مفهوم شست و به تبع آن مفهوم «قص» میراست ◊

این اثبات ۱- الاسلام والحدانه، تونس، ۱۹۹۰.
۲- تحدیث الفکر الاسلامی، نشر الفکر دارالبيضاء، مغربه ۱۹۹۸.

۳- الاسلام بین الرساله والتاريخ طارطیمه، بیروت، ۲۰۰۱.
۴- نویسنده کتاب الفرقه الهمامه فی الاسلام (دارالحدیث الاسلامی، بیروت، ۲۰۰۵) اصول الفقه بین این حزم و الاصدی (تونس، ۱۹۹۷).

۵- نویسنده کتاب العجب والغیر فی کتب تفسیر القرآن (تبریزمان، تونس، ۲۰۰۱) اقربان فی الجاشعه والاسلام (تبریزمان، تونس، ۲۰۰۳).

۶- نویسنده کتاب حریمه المحدث فی الاسلام نشر الفکر دارالبيضاء، ۱۹۹۷.

۷- نویسنده کتاب محمد عبد الله فرهاد فی الفکر الاصلاحي (دار الطبلیه، بیروت، ۲۰۰۲) حفريات تاولیه فی الخطاب الاصلاحي العربي (طارات الطبلیه، بیروت، ۲۰۰۲).

۸- نویسنده کتاب الحديث النبوي و منزلته فی الفکر الاسلامی (العاصر، تونس، ۱۹۹۱، ۱۹۹۲).

۹- النساء اسلام اصول فی النته الی نهایه القرن الخامس شهری، تونس، ۱۹۹۲.

۱۰- النساء بین الاصول والتاريخ فی المركز الثقافی العربي دارالبيضاء ۲۰۰۵.

۱۱- الاجماع و القیاس والمرفع عند الامولین حتی القرآن الصنی الهجري المركز القومی البیناگوجی، تونس، ۱۹۹۸.